

1

2

7. konferenca EOU: Med ljudi po znanje, izkušnje in navdih

// Urša Koče

1: Univerzo v Zürichu so konec avgusta 2009 preplavili udeleženci 7. konference Evropskega ornitološkega združenja (EOU), na njej pa smo se s svojimi raziskavami predstavili tudi slovenski ornitologi.
foto: Damijan Denac

2: S selitvijo ptic se raziskovalno ukvarja veliko evropskih ornitologov, saj je bilo tej tematiki posvečenih kar precej referatov na konferenci; na sliki so žerjavi (*Grus grus*) na selitvi.
foto: Miha Krofel

Vsak raziskovalec se prej ali slej sreča s potrebo in tudi željo, da svoje delo oplemeniti z znanjem in izkušnjami drugih raziskovalcev, sam pa k znanosti in stroki prispeva svoje izsledke in razmišljanje. To je pravzaprav del našega poslanstva. Mednarodne konference so odlična priložnost za tovrstno bogatitev in odlično dopolnilo k bolj neosebni, a izjemno pomembni obliki znanstvenega sporočanja, denimo pisanju člankov, strokovnih poročil in drugih publikacij. Enega takšnih kongresov s področja ornitologije vsaki dve leti organizira Evropska zveza ornitologov (European Ornithologists' Union, EOU), ki si je za svoje poslanstvo zadala povezovanje evropskih ornitologov z namenom, da pospeši raziskave ptic na mednarodni ravni. Znanje je vrednota že sama po sebi, seveda pa je tudi trden temelj za varstvo ptic in njihovih habitatov, zato je prav, da vsak raziskovalec po svojih močeh prispeva k pretočnosti informacij.

Letošnje, 7. konference EOU, ki je potekala od 21. – 26. avgusta v Zürichu v Švici, smo se udeležili tudi ornitologi z Nacionalnega inštituta za biologijo: dr. Davorin Tome, dr. Damijan Denac, dr. Al Vrezec in Urša Koče. Na konferenci se je zvrstilo pet plenarnih predavanj, več kot 170 kratkih predavanj v 30 tematskih sklopih in dve delavnici, razstavljenih pa je bilo več kot 100 plakatov. Udeleženci z našega inštituta smo v kratkih predavanjih predstavili tri naša raziskovalna dela:

- D. Denac in D. Tome: Prepoznavanje ekoloških pasti za repaljščico (*Saxicola rubetra*) v mozaiku nižinskih habitatnih tipov;
- A. Vrezec in P. Vrh Vrezec: Odzivi dveh simpatričnih kompetitivnih plenilcev, kozače (*Strix uralensis*) in lesne sove (*S. aluco*), na drugovrstne posnetke oglašanja sov;
- U. Koče in D. Denac: Izbira habitata in socialno prehranjevanje repaljščic (*Saxicola rubetra*) na spomladanskem selitvenem postanku na JZ jadranski obali.

Urnik je bil torej nabit in večkrat se je bilo prav težko odločiti, katero predavanje izbrati, saj so zanimivi naslovi na programskem listu kar tekmovali med seboj. Vrstile so se predstavitve s področja ekologije, biogeografije, vedenja, fiziologije, genetike in varstva ptic. Teme, ki jim (glede na število predavanj na konferenci) ornitologi v Evropi danes posvečajo veliko pozornosti, so vpliv klimatskih sprememb, urbanizacije in kmetijstva na ptice, selitve in vedenje ptic ter varstveni ukrepi, zlasti njihova evalvacija in izboljšave. Vse te »vroče« teme so tako ali drugače povezane z enim največjih izzivov za današnjo družbo: ustaviti s strani človeka povzročeni nagli upad biotske pestrosti, na kateri temelji naše bivanje na Zemlji. Med metodološkimi temami so se odlikovale prostorsko in populacijsko modeliranje ter satelitska in GPS-telemetrija ptic. Vsa ta orodja za poglobljeno preučevanje ekologije ptic so si pot na površje utrla nedavno in obetajo velike spremembe, če ne že kar revolucijo na nekaterih področjih raziskovanja. Z novimi pristopi k populacijskemu modeliranju je možno izluščiti dejavnike, ki vplivajo na zaznane populacijske trende, kar je pomembno diagnostično orodje v varstveni ornitologiji. Prostorski modeli, nadgrajeni z ekološko razlago, omogočajo širok vpogled v razporeditev ptic po Zemlji in do neke mere celo napovedovanje njihove prostorske razporeditve v prihodnosti. Satelitska in GPS-telemetrija omogočata natančen in kontinuiran vpogled v premike ptic in njihovo sezonsko dejavnost, kar raziskovalcem selitev in rabe prostora s strani ptic odpira popolnoma novo obzorje. Kljub temu da konferenca v prvi vrsti ni bila namenjena varstveni ornitologiji, je bil tako rekoč na vsakem simpoziju poudarjen prav ta vidik, iz česar je razvidno, da sta želja in potreba po ohranitvi naravnega okolja pomembno gonilo človekove raziskovalne ustvarjalnosti.

Vse povedano je le drobec informacij in delček vtisov iz celotne zakladnice. Tako obsežnega dogodka, na katerem je sodelovalo več sto ljudi iz vse Evrope, se v kratkem prispevku skorajda ne da primerno povzeti. Morda bo nekaj kvalitete dodal tale zaključek: iz Zürichu smo se odpeljali z novim znanjem in izkušnjami, z novimi poznanstvi, z zavezo k sodelovanju, z utrjenim prijateljstvom in pomembnimi načrti za prihodnost. ●